

Aan de Gemeenteraad van Vught
Per e-mail aan griffie@vught.nl

Betreft: Zienswijze op raadsvoorstel uitdiepen IJzeren Man

Vught, 10 juni 2025

Geachte Raadsleden,

U wordt gevraagd om in te stemmen met een gefaseerde aanpak voor het uitdiepen van de IJzeren Man en 350.000 euro te besteden aan onderzoek daarvoor. IVN/NMV heeft van oudsher veel aandacht voor deze parel van de Vughtse natuur. Graag worden wij aangemerkt als belanghebbende.

Wij zien dit als een goed voorstel, met daarbij de volgende kanttekeningen.

De hele plas is Natuurnetwerk Brabant (NNB). Ambitietype N04.02: 'Zoete plas'. Alleen delen van het verpachte recreatiebedrijf vallen daar buiten. Maar wie vanaf het strand in het water gaat betreedt beschermd natuurgebied. De provincie is daar bevoegd gezag voor een vereiste natuurvergunning.

Begrenzing natuurnetwerk en ambitie-beheertypen

Kwalificerende soorten moeten kunnen gedijen. Voor 'zoete plas' o.a.: waterpest, fonteinkruid, hoornblad, waterranonkel, sterrenkroos, oeverkruid, watergentiaan, waterviolier, bittervoorn, modderkruiper, stekelbaars, libellen en amfibieën. Uit het onderzoek van B-ware uit 2017 blijkt dat de kwaliteit van de plas verbeterd is, vooral door oeverkruid. B-ware noemt ontworteling van oeverkruid als ecologisch risico. Een algehele ontgronding lijkt ons daarom ontoelaatbaar.

Partieel uitdiepen. Wij vermoeden dat enkele diepere gedeeltes in de plas kunnen bijdragen aan de biodiversiteit. Het zou goed zijn ook deze optie (*partieel uitdiepen* met diepere stroken of kuilen) te laten onderzoeken. Dat kan dan natuurverbetering én (extensieve) recreatieverbetering geven.

De vraag is welke regels hier gaan gelden. Zes maanden geleden stuurden wij de provincie een handhavingsverzoek. Door de combinatie en cumulatie van activiteiten is bij de IJM significante schade ontstaan aan het NNB, blijkt uit onderzoek. De provincie is gevraagd om hetzij handhavend op te treden, hetzij de gemeente Vught te bewegen een herbegrenzing van het Natuurnetwerk aan te vragen. GS heeft nog geen besluit genomen. Maar het zou kunnen dat hier andere regels gaan gelden.

Let op stikstof. Onze vereniging maakt zich grote zorgen over de verzuring en vermessing van de natuurgebieden in onze gemeente, door stikstof. De natuur verdraagt geen verdere toename van stikstof. Het eind daarvan is niet in zicht. Ook dit project mag geen toename van stikstof geven. Volgens het raadsvoorstel is dat 'mogelijk'. Wij zien echter dat de markt weinig elektrisch transport kan aanbieden. Of heel duur. Nota bene: een algehele uitdieping van 50ha plas met 1 meter geeft 50.000 vrachtwagenbewegingen*. Plus de baggermachine. Het onderzoek kan ook antwoord geven op de vraag in hoeverre 'geen stikstoftoename' realistisch is en zo ja, met welke waarborgen.

Vraag om samenhangend beleid. Ook hier zien we dat de gebruikers van de plas veel wensen en eisen hebben. Het lijkt erop dat de gemeente hierdoor telkens achter de feiten aanloopt. Nogmaals vragen wij u om een samenhangende beleidsvisie op de IJM en omringende gronden, in lijn met wat er in de Omgevingsvisie Vught 2023 staat, n.l. behoud en herstel van de natuur van de IJzeren Man.

Als altijd graag bereid tot nader overleg.

Met vriendelijke groet,

was getekend

Peggy Bannier
Voorzitter

Sander Wieringa
secretaris

* 500.000 m³ zand; gemiddelde kipper bevat 20m³; dus 25.000 vrachtwagenladingen. Heen en terug geeft 50.000 bewegingen zwaar transport bij elke meter afgraving.